

ROLLIKONFLIKT

Rolli all mõistame ühiskonna või grupi poolt normatiivselt heakskiidetud käitumisviisi, mida oodatakse teatud kindlal positsioonil olevalt indiviidilt.

Rollikonflikt tekib siis, kui ootused ei sobi tegelikkuses olemasolevate rollidega.

01 Rollidevaheline konflikt on selliste rollide üheaegne täitmine, millega seotud ootused on omavahel kokkusobimatud.

Õpetaja soovib koolidirektoriga rääkida tema samas koolis õppiva poja halvast käitumisest ja kehvadest hinnetest. Koolidirektor peab otsustama, millises rollis ta parasjagu on - kas lapsevanem või koolidirektor, sest ta ei saa olla samal ajal mõlemas rollis.

Rollisisene konflikt on samale rollile erinevates gruppides, eri olukordades või erineval ajal suunatud kokkusobimatud rolliootused.

02

Kooli kantseleisse tuleb tööle uus sekretär-asjaajaja. Uuel töökohal oodatakse, et ta direktorile kohvi keedaks ja tema külalisi teenindaks, mida ta vanas töökohas ei pidanud kunagi tegema ja mis segab tema enda tööülesannete täitmise efektiivsust.

Omandatud rolli ja rolliootuste vaheline konflikt tekib kui rollisüsteemis osalejad mõistavad üksteise ja iseenda rolle erinevalt.

03

Näiteks koolidirektor arvab, et 'üks korralik juht peab kontrollima õpetajate tööd; õpetaja aga peab kõiges kuuletuma'. Õpetaja arvab aga, et "õpetaja-koolidirektori suhe on pigem koostöö kui see, et koolidirektor kamandab õpetajaid"

04 Isiksuse ja rolli vaheline konflikt tekib, kui rolliootused on vastuolus rolli täitja isiksuseomadustega.

Õpetajana töötaval inimesel võib tekkida rollikonflikt isiksuse ja rolli vahel, kui ta on inimesena liiga järeleandlik, usaldav ja leebe, aga tööülesanded nõuavad temalt kriitilisust, karmust ja otsustavust õpilastega suhtlemisel kui õpilane on halva käitumisega hakkama saanud.

05 Rolli ähmasus on olukord, kus puuduvad selgepiirilised rolliootused või nende täitmise hindamise kriteeriumid. Inimene ei tea siis, mida ta tegema peab ja kuidas käituma peab.

Koolijuht palub õpetajal teha mõned lisäülesanded, mis ei ole õpetaja ametijuhendis kirjas, öeldes õpetajale, et kui tema neid ülesandeid enda peale ei võta, siis jäävadki need tegemata ja sellest kannatab kogu kool.